

KAROL KOTOWSKI
Rychtal

Przypadek chłoniako-mięsaka (lymphosarcomatosis) u konia

W dniu 19.XI.1985 r. zgłoszono do badania klacz maści karej, lat 8. W wywiadzie podano, że u zwierzęcia zaobserwowano postępujące od kilku tygodni chudnięcie, ogólne posmutnienie i okresowo pojawiający się niepokój objawiający się lekkimi bólami, które samoistnie ustępowały. W dniu przyjęcia klaczy do lecznicy nie stwierdzono uchwytanych klinicznie zmian chorobowych. Dane wywiadu oraz stan obecny nasunęły podejrzenie obecności pasożytów wewnętrznych, wobec czego podano środek przeciwpasożytniczy i zalecono dalszą dokładną obserwację klaczy.

Po dwóch dniach od daty pierwszego badania stan ogólny zwierzęcia uległ znacznemu pogorszeniu, klacz nie przyjmowała karmy, chętnie leżała i oglądała się na powłoki brzuszne, co skłoniło właściciela do ponownego wezwania pomocy. Wówczas badaniem klinicznym stwierdzono: średni stan odżywienia i utrzymania klaczy, ciepłota wewnętrzna ciała wynosiła 38,1°C, tętno 78/min, a oddechy 26/min. Osluchiowaniem powłok jamy brzusznej odnotowano wyraźne osłabienie perystaltyki jelit. Zwierzę leżało i okresowo oglądało się na lewą stronę jamy brzusznej. Kilkakrotne próby podniesienia zwierzęcia i przeprowadzenia spowodowały wystąpienie gwałtownych bólów mierzyskowych, rzucania się na ziemię, tarzanie, czasem przyjmowanie postawy ulgowej — leżenie na grzbiecie. Napady bólu mierzyskowego następowały po sobie w bardzo krótkich odstępach czasu. Wystąpiło przyspieszenie akcji serca i oddechów, co wskazywało na niepomysłne rokowanie. Zalecono poddać klacz ubojowi z konieczności.

Badaniem poubojowym odnotowano następujące zmiany. Tusza słabo wykrwawiona z wyraźnymi zmianami wodnistości. Widoczne węzły chłonne nieznacznie powiększone. W jamie brzusznej po lewej jej stronie, w okolicy nerki, znajdował się guz wielkości dużego bochenka chleba. Na przekroju był on konsystencji zbitej, barwy szaro-białej o zwartej budowie. W płucach stwierdzono liczne guzki, barwy żółto-białej, różnej wielkości od monety 2 zł do orzecha włoskiego. Podobne zmiany występowały w wątrobie, która była nieznacznie powiększona i usiana licznymi guzkami. Ogniska o podobnym charakterze napotkano także w ścianie jelit grubych, a węzły chłonne krezkowe tych jelit były powiększone i nacieczone.

Na podstawie opisanych zmian poubojowych tuszę oraz wszystkie narządy wewnętrzne uznano za niezdatne do spożycia.

Do badań histopatologicznych pobrano wycinki zmienionych narządów wewnętrznych oraz guza, które po utrwaleniu w formalinie przesłano do Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu. Badaniem histopatologicznym w wycinkach guza oraz płuc stwierdzono zmiany wskazujące na uogólnioną limfosarkomatozę. Ponadto stwierdzono zwyrodnienie mięszone mięśnia sercowego i wątroby.

Zuliński podaje (4), że mięsak limfatyczny (*lymphosarcoma*) jest złośliwym nowotworem tkanki limfatycznej, którego utkanie tworzą limfocyty lub limfoblasty. Wydaje się, że opisany przypadek chłoniako-mięsaka u konia zasługuje na uwagę, bowiem w 15-letniej praktyce badania poubojowego koni w tutejszej Przewodni Mięsa Końskiego, jest to pierwszy tego rodzaju przypadek. W piśmiennictwie dotychczas autorowi brak jest danych nt. występowania *lymphosarcoma* u koni, natomiast istnieją doniesienia mówiące o jego występowaniu u owiec (1, 2, 3).

Piśmiennictwo

1. Kamiński B.: Medycyna Wet. 25, 503, 1959.
2. Kneblewski P.: Medycyna wet. 36, 441, 1980.
3. Scheuring W.: Medycyna wet. 30, 116, 1974.
4. Zuliński T.: Diagnostyka sekcyjna chorób zwierząt, PWRiL, Warszawa 1974.

Adres autora: dr Karol Kotowski, 63-630 Rychtal

JENKINS D. J., RICKARD M. D. — Swoistość antygenów główki onkosfery stosowanych w badaniach diagnostycznych serologicznych tasieczyc u psów. (Specificity of scolex and oncosphere antigens for the serological diagnosis of taeniid cestode infections in dogs). Aust. vet. J. 63, 40-42, 1986 (2)

Rozpoznanie serologiczne tasieczyc u psów, zwłaszcza zarażenia *Echinococcus granulosus* odgrywa ważną rolę w podjęciu akcji zwalczania tych pasożytów. Bardzo ważne znaczenie w badaniach diagnostycznych serologicznych odgrywa swoistość antygenów, zwłaszcza występowanie reakcji krzyżowych między antygenami tasieczców stosowanymi w testach serologicznych i przeciwciałami dla innych pasożytów, które mogą występować w badanych surowicach. Badania przeprowadzone z surowicami psów zarażonych doświadczalnie *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum* lub *Trichuris vulpis* oraz z surowicami psów zarażonych *Dirophilum immitis* i *Dipylidium caninum*. Swoiste przeciwciała dla tych pasożytów wykrywano z łatwością w teście ELISA. W odczynie ELISA te surowice nie reagowały z antygenami onkosfer *Taenia hydatigena*, *T. pisiformis* i *T. ovis* oraz z antygenami główki *T. hydatigena*, *T. pisiformis* i *T. granulosus* oraz z antygenami protoscolex *E. granulosus*.

G.